

Általános útmutató a FORDÍTÁSTUDOMÁNY munkatársai számára

A *Fordítástudomány* szerkesztősége tanulmányokat vár a tágon értelmezett fordítástudomány, azaz az írásbeli és szóbeli nyelvi közvetítés elmélete, gyakorlata és oktatása témaköréből.

Általános tudnivalók:

1. A tanulmányok kívánatos terjedelme: 10–15 oldal (25 000–40 000 betűhely).
2. A könyv, folyóirat és szoftver ismertetések, valamint a konferencia-beszámolóok kívánatos terjedelme: 3–4 oldal (7500–10 000 betűhely).
3. A tanulmányok nyelve: magyar.
4. A tanulmányokból derüljön ki világosan, hogy melyek a szóban forgó témában eddig elért hazai és nemzetközi eredmények, és melyek a tanulmány írójának saját kutatásai, saját eredményei.
5. A recenzió az ismertetésen kívül tartalmazzon kritikai mozzanatot, perspektívát, tartson szem előtt valamilyen hipotetikus olvasótábort, szóljon hozzájuk, legyen jelen benne a recenzens személye és gondolatai.
8. Minden tanulmány vagy recenzió tartalmazza a tanulmány szerzőjének elérhetőségi adatait (név, postai cím, telefon, fax, e-mail), valamint munkahelyét.
9. Ha szóban elhangzott konferencia-előadás írott változatáról van szó, kérjük lábjegyzetben az előadás helyét és idejét valamint a konferencia nevét pontosan feltüntetni.
10. Minden tanulmányt mágneslemezen kérünk, 1 nyomtatott példányt mellékelve.
11. Minden tanulmányhoz **angol nyelvű** összefoglalást kérünk 0.5 oldal (kb. 1000–1200 betűhely) terjedelemben.

Formai követelmények:

- Betűtípus és nagyság: Times New Roman CE 12
- Sortávolság: 1
- 1 oldal: kb. 2500 betűhely
- Főcím középre zárva: félkövér (bold), kisbetű Times New Roman CE 16-os
- Szerző neve középre zárva: kurzív (italic) kisbetű Times New Roman CE 14-es
- Első (1.) címfokozat: félkövér (bold)
- Második (1.2) címfokozat: félkövér (bold)
- Harmadik (1.2.1) címfokozat: kurzív (italic)
- Értelmi kiemelések: félkövér (bold)
- Nyelvi példák szövegen belül: kurzív (italic)
- Kiemelés nyelvi példákon belül: kurzív és félkövér (italic, bold)
- A szövegtől elkülönülő nyelvi példákat kérjük folyamatosan számozni
- Ábrának és táblázatnak legyen száma és címe (fölül, középen)
- A fényképezendő (kicsinyítendő) ábrákat kérjük külön lapon (is) mellékelni
- Könyvcím vagy folyóiratcím szövegen belül: kurzív (italic), nem kell lefordítani
- Szakszövegből vett idézetek maradhatnak eredeti nyelven, de ha lefordítjuk őket, fel kell tüntetni a fordító nevét, ha a szerző maga a fordító, ezt lábjegyzetben közölje
- Szépirodalmi idézetek esetében meg kell keresni a megjelent fordítást, és a szerző neve, a fordítás kiadásának éve és az oldalszám után fel kell tüntetni a fordító nevét. (pl.: Rilke 1983: 69. Rónay György fordítása)

Hivatkozási útmutató a FORDÍTÁSTUDOMÁNY munkatársai számára

Kérjük, hogy a FORDÍTÁSTUDOMÁNY számára készült tanulmányok tartalmazzák a hazai és nemzetközi kutatási előzményeket, a kutatás jelenlegi állását az adott területen, és világosan derüljön ki belőlük, hogy melyek a szerző saját kutatáson alapuló új eredményei.

1. Hivatkozás a folyamatos szövegen belül:

- ha általában idézünk: szerző és évszám (Nida 1964),
- ha szó szerint idézünk – akár szakirodalmi akár szépirodalmi műből: a szerző neve után következzen az évszám, majd az oldalszám (Nida 1964: 411),
- megjegyzés: a szerző neve után nem kell vessző,
- megjegyzés: csak a vezetéknev kell.

2. Hivatkozás a szövegtől elkülönítve:

- ha az idézet 40 szónál hosszabb, különítsük el a folyó szövegtől: előtte utána egy sort hagyunk ki, és jobbról is, balról is dupla margót hagyunk.

3. Hivatkozás feloldása az irodalomjegyzékben:

- az irodalomjegyzék (**Irodalom**) csak azokat a szerzőket tartalmazza, akikre a szövegben utalás történt, ha a cikkíró valamilyen oknál fogva (pl. új tudományterület) olyan könyvcímeket is meg akar adni, amelyekre nem hivatkozott, akkor ezt *Ajánlott irodalom* címszó alatt teheti meg;
- a nyelvi adatok forrását külön irodalomjegyzékben kell közölni (*Források jegyzéke*);
- a hivatkozások a szerzők vezetékneve szerint betűrendben kövessék egymást (NEM KELL SZÁMOZNI).

4. Ha könyvre hivatkozunk:

- szerző vezetékneve, majd a keresztnév kezdőbetűi: Nida, E.A.
- ezután jön az évszám, utána pont: Nida, E.A. 1964.
- ha a szerzőnek abban az évben több műve volt: Nida, E.A. 1964a.
Nida, E.A. 1964b.
- ha két szerző van: Nida, E.A. & Taber, Ch.R. 1969.
- ha három vagy több szerző van, lehet rövidíteni: Nida, E.A. et al. (et alias – és mások)
- az évszám után jön a cím, ha önálló mű címe, akkor kurziválva: Nida, E.A. & Taber, Ch.R. 1969. *The Theory and Practice of Translation*.
- a könyv címe után jöjjön a megjelenés helye, és utána kettősponttal a kiadó: Nida, E.A. & Taber, Ch.R. 1969. *The Theory and Practice of Translation*. Leiden: Brill.

5. Ha folyóiratcikkre hivatkozunk:

- ha folyóiratban jelent meg a tanulmány, akkor nem a tanulmány címét kell kurziválni, hanem a folyóirat címét: Klaudy K. 1988. A frazeologizmusok szó szerinti fordításáról. *Magyar Nyelvőr*.
- folyóiratcikknél továbbá fontos megjelölni az évfolyamot, a számot és a pontos oldalszámot: Klaudy K. 1988. A frazeologizmusok szó szerinti fordításáról. *Magyar Nyelvőr*. 112. évf. 3. 305–314.

6. Ha tanulmánygyűjteményre hivatkozunk:

- ha tanulmánygyűjteményben jelent meg a cikk, fontos megjelölni a tanulmánykötet címét (előtte In:), és a szerkesztőt vagy a szerkesztőket utána zárójelben (ed.),

(eds.), (hrsg.), (szerk.): Baker, M. 1993. *Corpus Linguistics and Translation Studies. Implications and Applications*. In: Baker, M. & Francis, G. & Tognini-Bonelli, E. (eds.) *Text and Technology: In honour of John Sinclair*. Amsterdam: Benjamins.

- tanulmánygyűjtemény esetén fontos megjelölni a tanulmány oldalszámát a köteten belül: Baker, M. 1993. *Corpus Linguistics and Translation Studies. Implications and Applications*. In: Baker, M. & Francis, G. & Tognini-Bonelli, E. (eds.) *Text and Technology: In honour of John Sinclair*. Amsterdam: Benjamins. 233–250.
- több szerkesztő esetén is megtehetjük azt, hogy csak az elsőt írjuk ki, és utána írjuk, hogy et al. (és mások): Baker, M. 1993. *Corpus Linguistics and Translation Studies. Implications and Applications*. In: Baker, M. et al. (eds.) *Text and Technology: In honour of John Sinclair*. Amsterdam: Benjamins. 233–250.
- ha ugyanabból a tanulmánygyűjteményből több tanulmányra is hivatkozunk, nem kell minden alkalommal a teljes bibliográfiát megadni, csak rövidítve: Baker, M. 1993. *Corpus Linguistics and Translation Studies. Implications and Applications*. In: Baker, M. et al. (eds.) 233–250.
- ilyenkor a tanulmánygyűjtemény pontos adatait csak egyszer kell megadni, az első szerkesztő vezetékneve szerinti betűrendben: Baker, M. et al. (eds.) *Text and Technology: In honour of John Sinclair*. Amsterdam: Benjamins.

7. Ha megjelent konferenciakötetre hivatkozunk:

- járjunk el ugyanúgy, mint a tanulmánykötet esetén. Ne a konferencia helyét, idejét és címét tüntessük fel, hanem a **megjelent kötet** címét, szerkesztőjét, a megjelenés helyét, a kiadót és az oldalszámot: Ujszászi Zs. 1991. *Grammatikai transzformációk Károlyi Amy Emily Dickinson fordításaiban*. In: Székely G. (szerk.) *Az Első Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia Előadásai II.* kötet. Nyiregyháza: BGYTF. 760–763.

8. Ha elhangzott (írásban nem megjelent) konferencia-előadásra hivatkozunk:

- ebben az esetben a szerző neve, az évszám, és az előadás címe után írjuk azt, hogy Elhangzott: ... és ezután következzenek a konferencia adatai a következő sorrendben: a konferencia címe, rendező intézménye, helye és ideje: Klaudy K. 1998. *A magyar fordítástudományi terminológiáról*. Elhangzott: *A nyelv, mint szellemi és gazdasági tőke*. VIII. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia. Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola. Szombathely. 1998. április 14–17.

9. Lábjegyzetek:

- lábjegyzeteket csak az alábbi esetekben használjunk:
  - (1) ha a tanulmány címéhez kívánunk megjegyzést fűzni (pl. ha a tanulmány részlet egy készülő könyvből, vagy ha a tanulmány írott változata egy konferencia-előadásnak stb.
  - (2) ha a tanulmány szerzője saját fordításában ad meg valamely idézetet.

10. Szövegvégi jegyzetek:

- a tanulmány tartalmi részéhez kapcsolódó megjegyzéseket ne lábjegyzetben, hanem **szövegvégi** jegyzetben közöljük. A szövegben felső indexszel folyamatosan számozzuk a megjegyzéseket kívánó helyeket, és a tanulmány végén **Jegyzetek** címszó alatt fejtjük ki megjegyzéseinket részletesen.

Visszanéző – korábbi számaink tartalmából

FORDÍTÁS- TUDOMÁNY

1999. I. évfolyam, 1. szám

Fordítás (elmélet, gyakorlat, oktatás)

Albert Sándor

A fordításelméletek tudományfilozófiai alapjairól

Szabari Krisztina

A fordítás minősége a fordítástudomány és a felhasználók szemszögéből

Fordítási megbízások 2345 – A DIN szabvány szövegének magyar fordítása

Kurián Ágnes

Az interpretatív modell a jogi szakfordításban

Kohn János

Párhuzamos szövegek számítógéppel segített elemzése a fordításoktatásban (1. rész)

Tolmácsolás (elmélet, gyakorlat)

G. Láng Zsuzsa

Új irányzatok a tolmácsolás kutatásában

Papp Nándor

A megszólítások nyelvtanának tolmácsolási implikációi

Bendik József

A beszédprozódia szerepe a szikrontolmácsolásban

Olvassuk újra a klasszikusokat!

Valló Zsuzsa

A modern fordítástudomány kezdeteinél Jiri Levy (1926–1967)

Szemle szakmai műhelyek, konferenciák, könyvek

Kóbor Márta (*ESIT*)

Szappanos Géza (*OFFI*)

Simigné Fenyő Sarolta (*EST, Granada*)

Soproni András (*új orosz szótárak*)

Kóbor Márta (*Douglas Robinson: Translation and Empire*)

Hoppálné Erdő Judit (*Christiane Nord: Textanalyse und Übersetzen*)

Salánki Ágnes (*Volker Kapp: Übersetzer und Dolmetscher*)

Márta Anette (*Basil Hatim and Ian Mason: The Translator as Communicator*)

Visszanéző – korábbi számaink tartalmából

FORDÍTÁS- TUDOMÁNY

1999. I. évfolyam, 2. szám

Fordítás (elméleti kérdések)

Klaudy Kinga

Az explicitációs hipotézisről

Heltai Pál

Minimális fordítás

Lendvai Endre

Verbális humor és fordítás

Tolmácsolás

Bendik József

A tolmácsolás praxeológiája

Kusztor Mónika

Szövegkoherencia a tolmácsolásban

Műfordítók műhelyéből

Képes Júlia

Közületek vagy bestsellerek? A középkori angol költészet Magyarországon

Szemle (szakmai műhelyek, tanfolyamok, konferenciák, könyvek)

Szabari Krisztina (*ATA*)

Reha László (*MFE*)

Simigné Fenyő Sarolta (*SSLMIT*)

Márta Anette (*The Translator 4/2*)

Dróth Júlia (*Current Issues in Language and Society 4/1*)

Varga Anikó (*Donald C. Király: Pathways to Translation*)

Kiszely Zoltán (*Roger T. Bell: Translation and Translating*)

Balaskó Mária (*MULTICONCORD*)

Pápai Vilma (*Tuscan Word Centre*)

Horváth Ildikó (*Bradford*)

Krónika

Klaudy Kinga

Emlékezés Kohn Jánosra (1941–1999)

Kohn János műveinek bibliográfiája

Visszanéző – korábbi számaink tartalmából

FORDÍTÁS- TUDOMÁNY

1999. II. évfolyam, 1. szám

Fordítás (elméleti kérdések)

Kohn János

*Párhuzamos szövegek számítógéppel
segített elemzése a fordításoktatásban
(2.rész)*

Cs. Jónás Erzsébet

Csehov a mai magyar színpadon

Valló Zsuzsa

*A fordítás pragmatikai dimenziói és a
kulturális reáliák*

Empirikus kutatás

Gálosi Adrienne

*Értelmezési stratégiák
megfigyelhetősége a visszafordítás
módszerének segítségével*

Kóbor Márta

*Az értelmezés jelentősége a
kulturaközvetítésben*

Tolmácsolás

Szabari Krisztina

*Körkép a konferenciatolmács-
szakmáról Magyarországon egy
felmérés tükrében*

A fordítás oktatása

Dróth Júlia

*A fordítási egység és a szöveg tagolása
a fordítás oktatásában*

Olvassuk újra a klasszikusokat

Albert Sándor

*A modern francia fordítástudomány
megalapítója Georges Mounin
(1910–1993)*

Szemle (könyvek, konferenciák, szakmai gyakorlat)

Szabó Csilla (*Roderick Jones:*

Conference Interpreting Explained)

Hollósi Katalin (*Nagyezsda*

Rjabceva:

*Információs folyamatok és gépi
fordítás*)

Dróth Júlia (*Christiane Nord:*

Translating as a Purposeful Activity,
*Malcolm Coulthard An Introduction
to Discourse Analysis*)

Sohár Anikó (*CETRA*)

Volford Katalin (*Európai Parlament*)

Wirth Eszter (*Európai Bizottság
Fordítási Szolgálat*)

CTI CENTRE for Modern Languages
University of Hull
Tel.: + 44 (0) 1482 466373
Fax: + 44 (0) 1482 473816
Email EUROCALL@hull.ac.uk

The János Kohn EUROCALL Scholarship

The János Kohn EUROCALL Scholarship commemorates and celebrates the life and work of János Kohn, a highly valued and respected EUROCALL colleague who died in March 1999.

The annual scholarship enables a young Hungarian teacher or researcher to participate in a EUROCALL conference by providing funds to cover travel costs to and from the conference, accommodation and meals at the conference, and the registration fee. The scholarship may not be held more than once by the same person.

Candidates permanently based in Hungary, with a background and interest in computer assisted or technology-enhanced language learning are invited to apply before the deadline of **31st January 2001** to attend EUROCALL 2001 at the University of Nijmegen, the Netherlands – for further information see <http://www.kun.nl/eurocall/>

Applicants should provide brief details including name, address (including e-mail if possible), academic qualifications and current occupation, together with a short statement (between 500 and 1,000 words in English, French or German) in support of their application for the Scholarship. As the predominant language of EUROCALL conferences is English, candidates will need to provide evidence of competence in English.

The EUROCALL Academic Panel will inform candidates of their decision by **30 April 2001**. Candidates who wish to offer a Paper, Show and Tell or Poster should submit this separately in accordance with the information on the conference website. The decision on whether or not to accept the submission will not affect the decision regarding the Scholarship.

Please send your application, preferably by e-mail as an.rtf file to Mrs June Thompson, Secretary, EUROCALL, the Language Institute, University of Hull, Hull HU6, 7RX, tel. +44 (0) 1482 466373 Fax: +44 (0) 1482 473816, e-mail EUROCALL@hull.ac.uk

All applications will be acknowledged by e-mail.

KONFERENCIATECHNIKA

Budapest, XIII. ker. Pannónia u. 48. 1136

Tel.: 237-1111, Fax: 34 00 536

E-mail: brill@brill.hu; [www:brill.hu](http://www.brill.hu)

A Brill Konferenciatechnika 15 éve dolgozik a konferenciatechnikai szolgáltatás és rendszerintegráció területén. Bátran állíthatjuk, hogy a kommunikációtechnika e szűk területén új szakma született az elmúlt tíz évben: *a konferenciatechnika*.

Ma már a kis helyi konferenciákon is az audiovizuális eszközök egész rendszerét használják. A nagy, több ezer fős nemzetközi rendezvényeken pedig a technikai háttér az egyik legfontosabb feltétele a gyors és sikeres kommunikációnak.

Az EU csatlakozás óriási kihívást jelent a tolmács és fordító szakma részére. A magas szintű követelményeknek a szinkrontolmácsok csak akkor tudnak megfelelni, ha kifogástalan hangminőségű ISO szabványoknak megfelelő technikai eszközök támogatják őket.

A Brill Konferenciatechnika saját tulajdonú, Magyarországon egyedülálló, eredeti Philips DCN tolmácsberendezést állít a konferenciák szolgálatába, amely a világ első teljesen digitális rendszerű, infravörös sugárzás elvén működő készüléke.

Stílus, elegancia és kitűnő gyakorlati használhatóság jellemzi az új digitális tolmácsberendezést. A rendszer maximális kiépítés esetén 15 különböző nyelv egyidejű szinkrontolmácsolására alkalmas 600 fő részére akár három helyszínen is.

A technikai eszközöket angolul beszélő, diplomás kommunikációtechnikai mérnökök telepítik az ISO szabványoknak megfelelő tolmácsfülkébe. A DCN rendszer lehetővé teszi a technikusoknak, hogy számítógép segítségével a háttérből ellenőrizzék a mikrofonokat és a tolmácsfülkék hangrendszerét. A korszerű technika így rendkívül egyszerűen kezelhető és biztonságos.

A Brill Konferenciatechnika állandóan naprakész kitűnő technikai felszereltségével és magasan képzett szolgáltató személyzetével biztosítja a nagyjelentőségű nemzetközi rendezvények sikeres lebonyolítását.

FORDÍTÁS- TUDOMÁNY

2000. II. évfolyam, 2. szám

E számunk munkatársai:

Albert Sándor	Szegedi Tudományegyetem, Francia Tanszék
Árvay Anette	ELTE Nyelvpedagógiai Doktori Program
Balaskó Mária	Berzsenyi Dániel Főiskola, Szombathely
Edwards Melinda	Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Fekete Hajnal	ELTE BTK Idegen Nyelvi Továbbképző Központ
Forgács Erzsébet	Szegedi Tudományegyetem, JGYTF Német Tanszék
Hidasi Judit	Oktatási Minisztérium
Horváth Ildikó	ELTE BTK Fordító- és Tolmácsképző Központ
Károly Krisztina	ELTE BTK Angol Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék
Klaudy Kinga	ELTE BTK Fordító- és Tolmácsképző Központ
Kiss Mónika	ELTE BTK Francia Tanszék
Kolláth Katalin	Gazdasági Főiskola, Budapest
Kovács Judit	Budapesti Tanítóképző Főiskola
Láng Zsuzsa	ELTE BTK Fordító- és Tolmácsképző Központ
Manzné Jager Mónika	PTE Alkalmazott Nyelvészeti Doktori Program
Tankó Gyula	ELTE BTK Angol Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék
Papp Vanda	PTE Alkalmazott Nyelvészeti Doktori Program
Szabari Krisztina	ELTE BTK Fordító- és Tolmácsképző Központ
Szóka Bernadett	PTE Alkalmazott Nyelvészeti Doktori Program
Wallendums Tünde	PTE Alkalmazott Nyelvészeti Doktori Program

ISSN 1419 7480

FOROITRÁSNY 2000. II. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM